

בעל חי. ובהחלט יתכן שהיה שם ולד אדם וולד בהמה.

ולכן מטילים באשה זו ב' חומרות. חומרת יולדת אדם נקבה כאמור, ובנוסף לכך אין לה ימי טהרה כדין יולדת אדם [שעם כלות ימי טומאתה לאחר הלידה הדין הוא שכל ארבעים יום שרואה דם אחר לידת זכר, דם זה טהור. וכן כל שמונים יום שרואה דם אחר לידת נקבה, הדם טהור] אלא כל דם שתראה אחר ימי טומאתה, טמא אף הוא. לפי שחוששין שמא לא היה שם ולד נוסף אלא רק ולד הבהמה. ולכן אין לה ימי טהור.

מדברי הברייתא הללו מוכח כדעת רבי אלעזר שרק כאשר אין הולד קשור בשליא, חוששין להימצאותו של ולד נוסף. מה שאין כן כאשר אין הולד קשור בשליא, חוששין ומחמירין לשתי ולדות.

שנינו במשנתנו: בהמה המבכרת שהפילה

אך אם השליא אינה קשורה בהן, בולדות בעלי צורת בעל חי האמורות כאן, ויש לחשוש שמא בשליא זו היה ולד שהוא אדם גמור, ואשר מחמתו יש לטמאות את האשה כדין יולדת, הריני מטיל עליה על היולדת חומר שני ולדות: (412)

א. חומר של היולדת אדם היושבת שבועיים לימי טומאה, לפי שאני אומר יש לחשוש שמא נימוח שפיר [ולד] של שליא זו וכבר אינו בנמצא לפנינו, ונקבה אדם היתה ולכן יושבת שבועיים כדין היולדת נקבה. (413)

ב. מטילין עליה אף חומר אחר מחמת צורת בעל חי שהיה שם [להלן נבאר מהו חומר זה], ואף שלא נמצאה שם שליא נוספת על השליא הקיימת שבה אנו חוששין שהיה עובר אדם, ואם כן, לכאורה קשה לומר שהשליא הנמצאת היא של אדם, ואם כן, מוכח שרק בעל חי היה שם, יש לומר שמא נימוחה שליתו של שפיר הולד בעל צורת

מטילין עליה חומר שניהם. [או שניהם זכרים וילדה אחד מהם קודם שקיעת החמה ואחד ילדה אחר שקיעת החמה וכמבואר לגבי "סנדל" עיין נדה כה ב].

אמנם אף התוספות מסכימים שניתן להעמיד כדעת רבנן שאין זה נחשב כולד. ואילו החומר שמטילין על האשה אינו משום הולד שבצורת חייה, אלא משום השליא. שאף היא סיבה להטיל על האשה חומר זכר ונקבה. אך אם מדובר לדעת רבנן, משמע יותר כפירוש רש"י.

413. התוספות ד"ה הריני [בסופו] הקשו, שמדברי הגמרא "שמא נימוח" ספק יש בדבר. ואם אכן כן, מדוע אסורה השליא באכילה כשיצאה מקצתה ויש עמה ולד בתוך האם, והרי

412. לעיל מעמיד רש"י את הדברים כדעת חכמים הסוברים שכל שאינו מצורת אדם, אינו ולד.

אכן דינה של המפלת נפלים ממין זה, שנוי במחלוקת במשנה נדה כא א "המפלת מין בהמה חיה ועוף בין טמאים בין טהורים, אם זכר תשב לזכר. ואם נקבה, תשב לנקבה. ואם אין ידוע, תשב לזכר ולנקבה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, כל שאין בו מצורת אדם, אינו ולד.

התוספות נוקטים שיותר משמע שברייתא זו כדעת רבי מאיר נאמרה. לפי שהלשון "הריני מטיל עליה חומר שני וולדות" משמעה שיש כאן שני ולדות דוקא. וכרבי מאיר המחשיב את הנפל כולד, ולא כרבנן הסוברים שאין זה כלל ולד. וכגון שהיה אחד מהם זכר ואחד נקבה ולכן